

Memorandum
o zajištění stabilního financování dopravní obslužnosti
veřejnou regionální železniční osobní dopravou

Česká republika jednající

Úřadem vlády České republiky, IČ 00006599
se sídlem nábřeží Edvarda Beneše 4, 118 01 Praha 1
zastoupeným Ing. Janem Fischerem, CSc., předsedou vlády ČR

Ministerstvem dopravy, IČ 660 030 08
se sídlem nábř. L.Svobody 1222/12, 110 15 Praha
zastoupeným Ing. Gustávem Slamečkou, MBA, ministrem dopravy

Ministerstvem financí, IČ 00006947
se sídlem Letenská 15, 118 10 Praha 1
zastoupeným Ing. Eduardem Janotou, ministrem financí

(dále jen „Stát“)

na straně jedné

a

Jihočeský kraj, IČ 708 906 50
se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice
zastoupený Mgr. Jiřím Zimolou, hejtmanem Jihočeského kraje

Jihomoravský kraj, IČ 708 883 37
se sídlem Žerotínovo nám. 3/5, 601 82 Brno
zastoupený Mgr. Michalem Haškem, hejtmanem Jihomoravského kraje

Královéhradecký kraj, IČ 708 895 46
se sídlem Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové
zastoupený Bc. Lubomírem Francem, hejtmanem Královéhradeckého kraje

Karlovarský kraj, IČ 708 911 68
se sídlem Závodní 353/88, 360 01 Karlovy Vary
zastoupený PaedDr. Josefem Novotným, hejtmanem Karlovarského kraje

Liberecký kraj, IČ 708 915 08
se sídlem U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2
zastoupený Bc. Stanislavem Eichlerem, hejtmanem Libereckého kraje

Moravskoslezský kraj, IČ 708 906 92
se sídlem 28. října 117, 702 18 Ostrava
zastoupený Ing. Jaroslavem Palasem, hejtmanem Moravskoslezského kraje

Olomoucký kraj, IČ 606 094 60
se sídlem Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc
zastoupený Ing. Martinem Tesaříkem, hejtmanem Olomouckého kraje

Pardubický kraj, IČ 708 928 22
se sídlem Komenského nám. 125, 532 11 Pardubice
zastoupený Mgr. Radko Martínkem, hejtmanem Pardubického kraje

Plzeňský kraj, IČ 708 903 66
se sídlem Škroupova 18, 306 13 Plzeň
zastoupený doc. MUDr. Miladou Emmerovou, CSc. hejtmankou Plzeňského kraje

Středočeský kraj, IČ 708 910 95
se sídlem Zborovská 11, 150 21 Praha 5
zastoupený MUDr. Davidem Rathem, hejtmanem Středočeského kraje

Ústecký kraj, IČ 708 921 56
se sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem
zastoupený Janou Vaňhovou, hejtmankou Ústeckého kraje

Kraj Vysočina, IČ 708 907 49
se sídlem Žižkova 57, 587 33 Jihlava
zastoupený MUDr. Jirím Běhounkem, hejtmanem Kraje Vysočina

Zlínský kraj, IČ 708 913 20
se sídlem třída Tomáše Bati 3792, 761 90 Zlín
zastoupený MVDr. Stanislavem Mišákem, hejtmanem Zlínského kraje

Hlavní město Praha, IČ 00064581
Se sídlem Mariánské nám. 2/2, 110 00 Praha 1
Zastoupené MUDr. Pavlem Bémem, primátorem Hlavního města Praha
(dále jen „kraj“)

za účasti

Asociace krajů České republiky, IČ 70 93 31 46
Se sídlem Zborovská 11, 150 21 Praha 5
Zastoupený Mgr. Michalem Haškem, předsedou Asociace krajů
(dále jen „Asociace“)

na straně druhé

dále jen „Strany“,

tímto potvrzují svůj zájem na zajištění stabilního financování dopravní obslužnosti veřejnou regionální železniční osobní dopravou a s cílem prosazení tohoto zájmu uzavírají následující

MEMORANDUM

Čl. 1

Vědomy si významu zajištění dopravní obslužnosti kraje přispívající k trvale udržitelnému rozvoji kraje,

ve snaze podpořit veřejnou regionální železniční osobní dopravu jako dopravu šetrnou k životnímu prostředí,

ve snaze řešit nedostatečné financování veřejné regionální železniční osobní dopravy jinak než cestou její redukce,

se Strany dohodly na systému zajištění stabilního financování dopravní obslužnosti veřejnou regionální železniční osobní dopravou.

Čl. 2

Hlavní přednosti stabilního financování Strany spatřují

- a) v podpoře rozvoje regionu zajištěním dostupnosti veřejné dopravy,
- b) v sociálních a ekonomických přednostech veřejné dopravy před individuální dopravou,
- c) v podpoře veřejné regionální železniční osobní dopravy jako páteřní dopravy v dopravní obslužnosti kraje,
- d) v zachování drážní infrastruktury a
- e) v možnosti otevření trhu veřejné regionální železniční osobní dopravy.

„Veřejnou regionální železniční osobní dopravou“ se pro účely tohoto memoranda rozumí zajištění drážní dopravy na železniční dráze celostátní a regionální v rámci smlouvy o závazku veřejné služby uzavřené mezi krajem a drážními dopravci dle § 39 odst. 1 písm. a) zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů.

„Dotacemi na financování dopravní obslužnosti veřejnou regionální železniční osobní dopravou“ se pro účely tohoto memoranda rozumí finanční prostředky poskytované krajům prostřednictvím státního rozpočtu na stabilizování rámce veřejné regionální železniční osobní dopravy na základě usnesení vlády ČR č. 1132/2009 ze dne 31.8. 2009 o finanční účasti státu na zajištění dopravní obslužnosti veřejnou železniční osobní dopravou.

„Prokazatelnou ztrátou (kompenzací)“ se pro účely tohoto memoranda rozumí platba krajů za zajištění závazku veřejné služby dle smluv uzavřených mezi krajem a drážními dopravci dle § 39 odst. 1 písm. a) zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů. Tato úhrada zahrnuje jak platby z vlastních rozpočtových prostředků krajů, tak i z dotací na financování dopravní obslužnosti veřejnou regionální železniční osobní dopravou ze státního rozpočtu.

Čl. 3

Stabilní systém financování dopravní obslužnosti kraje veřejnou regionální železniční osobní dopravou **zabezpečí:**

1. **Stát** v souladu s usnesením vlády ČR č. 1132/2009 ze dne 31. srpna 2009 o finanční účasti státu na zajištění dopravní obslužnosti veřejnou železniční osobní dopravou (dále jen „Usnesení vlády“) **svým závazkem**

- a) **zpracovat** do přípravy státních rozpočtů a střednědobých rozpočtových výhledů na roky 2010 – 2019 jako ukazatel dotace na financování dopravní obslužnosti veřejnou regionální železniční osobní dopravou,
- b) **poskytnout** prostřednictvím Ministerstva dopravy krajům v letech 2010-2019 dotace na financování dopravní obslužnosti veřejnou regionální železniční osobní dopravou **ve výši 2,649 mld. Kč ročně, která se rozdělí na jednotlivé kraje** za podmínek a v poměru ke stanovenému poměru financování dopravní obslužnosti z rozpočtu kraje podle přílohy k materiálu pro jednání vlády ČR, na jehož základě bylo přijato Usnesení vlády a
- c) **dotaci ve výši 2,649 mld. Kč** pro léta 2011-2019 postupně navyšovat o průměrný roční index spotřebitelských cen v předcházejícím období vyhlášený Českým statistickým úřadem,

2. **Asociace svým závazkem zajistit jednotný postup krajů při**

- a) **uzavírání smluv** na dobu určitou (10 let s možností prodloužení na 15 let) s vybraným drážním dopravcem k zajištění dopravní obslužnosti kraje veřejnou regionální železniční osobní dopravou v letech 2010-2019,
- b) **nastavení rozsahu dopravní obslužnosti pro rok 2010** veřejnou regionální železniční osobní dopravou jednotlivými kraji a **stanovení finanční úhrady z rozpočtů krajů** v souladu s objednanými dopravními výkony v poměru k dotaci Státu podle přílohy k materiálu pro jednání vlády ČR, na jehož základě bylo přijato Usnesení vlády,
- c) **navyšování finanční úhrady z rozpočtu kraje** na úhradu prokazatelné ztráty (kompenzace) o finanční částku odpovídající průměrnému ročnímu indexu spotřebitelských cen v předcházejícím období, vyhlášenému Českým statistickým úřadem, počínaje rokem 2011,
- d) **stabilizaci objednaných dopravních výkonů** v letech 2011 - 2019 zajišťujících trvale udržitelný rozvoj kraje,
- e) **zachování poměru dotace Státu k finanční úhradě z rozpočtu jednotlivých krajů** podle přílohy k materiálu pro jednání vlády ČR, na jehož základě bylo přijato Usnesení vlády.

Čl. 4

V zájmu zajištění provázané objednávky dálkové a regionální železniční osobní dopravy se Strany zavazují, že v průběhu přípravy jízdního řádu Ministerstvo dopravy s kraji vzájemně projednají rozsah a způsob zajištění dopravní obslužnosti zajišťované státem a kraji s cílem závažným způsobem nenarušit provázanost dálkové a regionální železniční osobní dopravy.

Čl. 5

Asociace zajistí jednotný postup krajů v případě, kdy kraj po dohodě s dopravcem **navýší** v letech 2011-2019 **rozsah** objednaného dopravního výkonu oproti dopravnímu výkonu v roce 2010 **nebo sníží tento rozsah**. Asociace garantuje že:

1. v případě **zvýšení rozsahu** objednaného dopravního výkonu krajem s dopadem na výši prokazatelné ztráty (kompenzace), uhradí příslušný kraj drážnímu dopravci ze svého rozpočtu prokazatelnou ztrátu (kompenzaci) spojenou s navýšením rozsahu dopravní obslužnosti kraje veřejnou regionální železniční osobní dopravou v plné výši včetně přiměřeného zisku, nebo
2. v případě **snížení rozsahu** objednaného dopravního výkonu krajem s dopadem na výši prokazatelné ztráty (kompenzace), příslušný kraj vrátí v souladu s § 14 zákona 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla) do státního rozpočtu finanční prostředky odpovídající stejnému podílu, o jaký se sníží podíl kraje na celkovém financování dopravní obslužnosti kraje veřejnou regionální železniční osobní dopravou podle přílohy k materiálu pro jednání vlády ČR, na jehož základě bylo přijato Usnesení vlády, nebo
3. v případě **zachování objednaného dopravního výkonu a snížení prokazatelné ztráty** (kompenzace) dopravcem oproti prokazatelné ztrátě (kompenzaci) předpokládané, bude tento rozdíl ponechán dopravci k uhrazení přiměřeného zisku až do výše 5 procent z ekonomicky oprávněných nákladů dopravce nebo do maximální výše stanovené obecně platnými právními předpisy pro financování dopravní obslužnosti. Dopravce bude ve smlouvě zavázán investovat navýšení zisku do obnovy kolejových vozidel. Zbývající ušetřené finanční prostředky budou rozděleny mezi stát a kraj v takovém poměru v jakém se stát a kraj podílejí na celkovém financování dopravní obslužnosti kraje veřejnou regionální železniční osobní dopravou podle přílohy k materiálu pro jednání vlády ČR, na jehož základě bylo přijato Usnesení vlády.

Čl. 6

V průběhu účinnosti Memoranda lze změnit poměry rozdělení úhrad krajů a státu na financování dopravní obslužnosti kraje veřejnou regionální železniční osobní dopravou podle přílohy k materiálu pro jednání vlády ČR, na jehož základě bylo přijato Usnesení vlády, pokud se tak dohodnou příslušné kraje a Stát a pokud zůstane zachován součet objednaných dopravních výkonů u těchto krajů a celkový rozsah dotace státu uvedený v článku 3 odstavci 1 a pokud změna poměru rozdělení úhrad nebude mít dopady na ostatní kraje.

Čl. 7

Ustanovení tohoto Memoranda nemohou být uplatňována nebo vykládána tak, aby porušovala platné a účinné právní předpisy České republiky.

Čl. 8

Memorandum může být doplněno nebo pozměněno pouze písemnou formou na základě souhlasu obou Stran.

Čl. 9

Memorandum nabývá platnosti a účinnosti podpisem Stran Memoranda. Memorandum se uzavírá na dobu určitou. Jeho účinnost končí dnem 31. 12. 2019.

Čl. 10

Dáno v Praze dne2009, ve dvou původních vyhotoveních, přičemž obě znění jsou stejně autentická.

Za stát

Ing. Jan Fischer, CSc., předseda vlády ČR

Ing. Gustáv Slamečka, MBA, ministr dopravy

Ing. Eduard Janota, ministr financí

za Jihočeský kraj Mgr. Jiří Zimola, hejtman Jihočeského kraje

za Jihomoravský kraj Mgr. Michal Hašek, hejtman Jihomoravského kraje

za Královéhradecký kraj Bc. Lubomír Franc, hejtman Královéhradeckého kraje

za Karlovarský kraj PaedDr. Josef Novotný, hejtman Karlovarského kraje

za Liberecký kraj Bc. Stanislav Eichler, hejtman Libereckého kraje

za Moravskoslezský kraj Ing. Jaroslav Palas, hejtman Moravskoslezského kraje

za Olomoucký kraj Ing. Martin Tesařík, hejtman Olomouckého kraje

za Pardubický kraj Mgr. Radko Martínek, hejtman Pardubického kraje

za Plzeňský kraj doc. MUDr. Milada Emmerová, CSc., hejtmanka Plzeňského kraje

za Středočeský kraj MUDr. David Rath, hejtman Středočeského kraje

za Ústecký kraj Jana Vaňhová, hejtmanka Ústeckého kraje

za Kraj Vysočina MUDr. Jiří Běhounek, hejtman Kraje Vysočina

za Zlínský kraj MUDr. Stanislav Mišák, hejtman Zlínského kraje

za Hlavní město Praha MUDr. Pavel Bém, primátor Hlavního města Praha

za Asociaci krajů České republiky

Mgr. Michal Hašek, předseda Asociace krajů České republiky

**Vzor článků smlouvy mezi dopravcem a krajem, kterými se realizuje
usnesení vlády ČR č. 1132/2009 ze dne 31. srpna 2009**

Preambule

.....kraj a dopravce (dále jen „Smluvní strany“)

- za účelem **zajistit stabilní financování veřejných služeb** v přepravě cestujících veřejnou regionální železniční osobní dopravou **v rozsahu objednaného dopravního výkonu** pro zajištění dopravní obslužnosti krajem,
- v souladu s usnesením vlády ČR č. 1132/2009 ze dne 31. srpna 2009 (dále jen „Usnesení vlády“) **vytvořit podmínky pro finanční účast státu** na stabilním financování dopravní obslužnosti kraje veřejnou regionální železniční osobní dopravou a
- za účelem **možnosti čerpání účelové dotace z prostředků státního rozpočtu krajem** k částečnému krytí úhrady prokazatelné ztráty

se Smluvní strany **dohodly** na uzavření smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících (dále jen „Smlouva“) takto:

Článek I.

Smlouva se uzavírá na dobu určitou do 31. 12. 2019. V případě, že dopravce se souhlasem kraje vynaloží investice na nákup kolejových vozidel, lze smlouvu po dohodě Smluvních stran prodloužit na o 5 let.

Článek II.

Prokazatelnou ztrátu uhradí kraj dopravci v souladu se zákonem č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů

- a) **z rozpočtu kraje** ve výši..... a
- b) **z prostředků státního rozpočtu** podle Usnesení vlády ve výši....., pokud kraj objedná dopravní výkon pro zajištění dopravní obslužnosti kraje **nejméně** v rozsahu vymezeném v článku **x..** Smlouvy a **příloze č.....**

Finanční prostředky z rozpočtu kraje a z prostředků státního rozpočtu určené na úhradu prokazatelné ztráty budou navýšeny v každém kalendářním roce o průměrný roční index spotřebitelských cen v předcházejícím období vyhlášený Českým statistickým úřadem.

Článek III.

V případě, že se v průběhu účinnosti Smlouvy změní rozsah objednaného dopravního výkonu jak je vymezen v článku x...Smlouvy **a v příloze č...**, postupuje kraj takto:

- a) **v případě zvýšení rozsahu** objednaného dopravního výkonu krajem s dopadem na výši prokazatelné ztráty, uhradí kraj dopravci ze svého rozpočtu prokazatelnou ztrátu spojenou s tímto navýšením rozsahu dopravní obslužnosti kraje v plné výši včetně přiměřeného zisku, nebo
- b) **v případě snížení rozsahu** objednaného dopravního výkonu krajem s dopadem na výši prokazatelné ztráty, sníží se podíl účasti státu na financování dopravní obslužnosti kraje ze státního rozpočtu podle přílohy k materiálu pro jednání vlády ČR, na jehož základě bylo přijato Usnesení vlády, o stejný podíl, o jaký se sníží podíl kraje na celkovém financování dopravní obslužnosti kraje.

Článek IV.

V případě **zachování objednaného dopravního výkonu a snížení prokazatelné ztráty** dopravcem oproti prokazatelné ztrátě předpokládané, bude tento rozdíl ponechán dopravci k uhrazení přiměřeného zisku až do výše 5 procent z ekonomicky oprávněných nákladů dopravce nebo do maximální výše stanovené obecně platnými právními předpisy. Dopravce se zavazuje investovat navýšení zisku do obnovy kolejových vozidel. Zbývající ušetřené finanční prostředky budou rozděleny mezi stát a kraj v takovém poměru v jakém se stát a kraj podílejí na celkovém financování dopravní obslužnosti kraje veřejnou regionální železniční osobní dopravou podle přílohy k materiálu pro jednání vlády ČR, na jehož základě bylo přijato Usnesení vlády.

Článek V.

Kraj se zavazuje v souladu s § 14 zákona č. 218/200 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla) vrátit do státního rozpočtu finanční prostředky odpovídající stejnému podílu o jaký se sníží podíl kraje na celkovém financování dopravní obslužnosti podle Článku III. písmeno b) Smlouvy ve lhůtě stanovené rozhodnutím Ministerstva dopravy o poskytnutí dotace z prostředků státního rozpočtu.

Článek VI.

Všechny finanční údaje vztahující se k financování dopravní obslužnosti uvedené v článku II. a v článku III. jsou uvedeny bez daně z přidané hodnoty.

Příklady změny financování dle usnesení vlády ČR č. 1132/2009 ze dne 31. srpna 2009

Výchozí stav financování regionální drážní dopravy

Kraj	Rozsah objednané dopravy (ve vlkm)	Úhrada kraje	Účelová dotace státního rozpočtu	Podíl kraje na celkové úhradě	Podíl účelové dotace na celkové úhradě
A	500	3 000	2 000	60,00%	40,00%
B	700	7 000	4 000	63,64%	36,36%
Celkem	1 200	10 000	6 000		

Kraj A zvyšuje dopravní obslužnost o 100, prokazatelná ztráta se zvyšuje o 1 500

(veškeré náklady spojené s navýšením dopravy nese kraj)

Kraj	Rozsah objednané dopravy (ve vlkm)	Úhrada kraje	Účelová dotace státního rozpočtu	Podíl kraje na celkové úhradě	Podíl účelové dotace na celkové úhradě
A	600	4 500	2 000	69,23%	30,77%
B	700	7 000	4 000	63,64%	36,36%
Celkem	1 300	11 500	6 000		

Kraj B snižuje dopravní obslužnost o 150, ztráta klesá o 2 000

("úspora" finančních prostředků je promítnuta do obou částí úhrady tak, aby poměr podílu kraje a účelové dotace zůstal zachován dle výchozího stavu)

Kraj	Rozsah objednané dopravy (ve vlkm)	Úhrada kraje	Účelová dotace státního rozpočtu	Podíl kraje na celkové úhradě	Podíl účelové dotace na celkové úhradě
A	500	3 000	2 000	60,00%	40,00%
B	550	5 728	3 272	63,64%	36,36%
Celkem	1 050	8 728	5 272		

Kraj A přebírá za kraj B po dohodě se Státem závazek dopravní obslužnosti
(postup dle článku 6 - zůstává zachován rozsah obslužnosti i celkový rozsah dotace státu)

Kraj	Rozsah objednané dopravy (ve vlkm)	Úhrada kraje	Účelová dotace státního rozpočtu	Podíl kraje na celkové úhradě	Podíl účelové dotace na celkové úhradě
A	500	3 200	1 800	64,00%	36,00%
B	700	6 800	4 200	61,82%	38,18%
Celkem	1 200	10 000	6 000		